

SE KN
HD 'De Amerikanen ontwaken uit hun droom'; Georges Ugeux : (de bekendste Belg van Wall Street)

BY DOOR EWALD PIRONET
WC 1,648 words
PD 24 September 2008
SN Knack
SC KNACKD
PG 40
LA Dutch
CY Copyright 2008 Knack. All Rights Reserved.

LP DOOR EWALD PIRONET

De kredietcrisis slaat harder toe dan gevreesd. Steeds meer Amerikanen moeten hun huis verkopen en raken aan lagerwal, gerenommeerde banken flirten met het faillissement en kunnen alleen overleven dankzij belastinggeld. De Belg **Georges Ugeux** kent Wall Street als zijn broekzak. Vanuit New York becommentarieert hij de toestand. 'Misschien kampt Europa met grotere problemen.'

TD 'Weet je wat het fundamentele probleem is?' zegt **Georges Ugeux**. 'Een Amerikaan weet niet wat sparen is. In de Verenigde Staten draait alles om consumptie: wanneer een Amerikaan geld heeft, slaat hij aan het kopen. En als hij geen geld heeft, dan koopt hij nóg, want hij gaat vlot leningen aan of gebruikt een van zijn kredietkaarten. En als hij dan bijvoorbeeld een huis heeft, neemt hij daarop nóg een krediet om nóg meer te kunnen kopen. Amerika consumeert en consumeert, maar leeft eigenlijk boven zijn stand. De kredietcrisis maakt dat pijnlijk duidelijk.'

Ugeux overschouwt de financieel-economische wereld vanuit zijn kantoor op de tiende verdieping van 10 Rockefeller Plaza in New York. Hij is de bekendste Belg op Wall Street. Tussen 1996 en 2003 was hij immers vicevoorzitter van de New York Stock Exchange (NYSE). Onder zijn impuls kregen 300 niet-Amerikaanse bedrijven een notering op NYSE. Voor die tijd verdiende hij zijn sporen bij talloze financiële instellingen, zoals de Generale Bank (nu Fortis) en zakenbank Morgan Stanley. Hij was ook enkele jaren financieel directeur bij de Generale Maatschappij, toen ongetwijfeld de machtigste holding van ons land. Kortom: er zijn maar weinig landgenoten die de internationale bedrijfs- en financiële wereld zo goed kennen als hij.

Vandaag maakt Ugeux de schokgolven die de Amerikaanse kredietcrisis veroorzaakt mee op de eerste rij: 'Iedereen is zenuwachtig. Niemand weet precies wat ons nog allemaal te gebeuren staat.' De kredietcrisis brak in de zomer van 2007 uit, omdat de banken in Amerika massaal zogenaamde ninja-kredieten hadden verstrekt: ze leenden geld aan mensen met no income, no job and no assets, geen inkomen, werk of bezittingen. De banken wisten toch ook dat die leningen niet terugbetaald zouden worden? 'Inderdaad, dat wisten ze zeker', meent Ugeux. 'Meer dan een jaar voor het uitbreken van de kredietcrisis werd al gewaarschuwd dat dit gevaarlijke spel niet kon blijven duren. Maar de bankiers hadden daar geen oren naar, er viel te veel geld mee te verdienen. De gevolgen zijn er ook naar.'

Zakenbank Bear Sterns moest in maart een noodinjectie krijgen van de Centrale Bank, en werd uiteindelijk voor een habbekrats overgenomen door JP Morgan Chase. In juli moest de Centrale Bank noodkredieten verlenen aan de twee grootste hypotheekfinanciers in de VS, Fannie Mae en Freddie Mac. Uiteindelijk moest de Amerikaanse overheid begin september de twee gewoon overnemen om een catastrofe te vermijden. Zakenbank Lehman Brothers kon niet op de overheid rekenen en moest vluchten in een gerechtelijk akkoord. De grootste verzekeraar, AIG, werd door de Amerikaanse overheid voorlopig gered met een lening van 85 miljard dollar. Ondertussen tuimelen over de hele wereld de koersen van de bank aandelen naar beneden. 'En dat is allemaal het gevolg van Amerikaans hebzucht', zegt Ugeux. 'Men wou zeer veel geld verdienen op zeer korte termijn, en daarom werden veel te grote risico's genomen. En nu is het voor de Amerikanen pijnlijk ontwaken uit hun droom.'

Wie acht u verantwoordelijk voor de kredietcrisis?

GEORGES UGEUX: Er zijn verscheidene verantwoordelijken. De Amerikaanse banken dragen natuurlijk een zeer grote verantwoordelijkheid, want ze brachten financiële producten op de markt die moeilijk verdedigbaar zijn. Bovendien gingen ze daarbij gewoonweg oneerlijk te werk. Ik ben zelf ook bestookt met mailings van banken. Je kon bij ze lenen tegen 2 procent, maar dan bleek dat het tarief na twee jaar werd opgetrokken tot 9 procent. En ze waren zeer agressief: ik werd thuis opgebeld met de vraag of ik écht geen lening wou aangaan. Natuurlijk zijn er dan mensen die daarop ingaan terwijl

ze dat beter niet zouden doen. De verkopers van die lening kregen trouwens een bonus voor elke lening die ze konden afsluiten, en niet voor elke lening die uiteindelijk correct zou worden terugbetaald. Dat brengt mee dat ze vooral naar de korte termijn keken.

Maar ze beseften wel dat die leners op een bepaald moment niet zouden kunnen terugbetalen?

UGEUX: Normaal gezien onderzoekt een bank de financiële mogelijkheden van de leners, want ze wil natuurlijk zeker zijn dat de klant de lening en de interest terugbetaalt. In de VS werd dat onderzoek niet gevoerd, en ontwikkelde men een ander systeem: een paar maanden na het afsluiten van de lening werd de lening samen met andere leningen in een ander financieel product verpakt en vervolgens verkocht aan een andere financiële instelling, bank, verzekeraar of hefboomfonds. Zo hoopte de bank die de lening had afgesloten het bedrag veilig te stellen. Maar zo kwamen die slechte leningen bij andere financiële instelling terecht, verspreid over de hele wereld. En na enige tijd bleek dat veel ontleners inderdaad hun lening niet konden aflossen. Het onderpand, meestal een huis, bleek ondertussen veel minder waard dan gedacht omdat de vastgoedprijzen gedaald waren. Dat bracht vele banken en andere financiële instellingen in moeilijkheden.

Was het toezicht op de banken te laks?

UGEUX: Ik heb grote bewondering voor het monetaire beleid van Alan Greenspan, de vorige voorzitter van de Amerikaanse Centrale Bank (de Fed, nvdr). Hij was absoluut fantastisch in het managen van de inflatie. Maar Greenspan was ook tegen meer regels op en controle over de financiële instellingen, en op die manier heeft hij zeker bijgedragen aan wat hij vandaag zelf omschrijft als 'de grootste financiële crisis van de laatste honderd jaar'. In de VS zijn we ondertussen op het niveau gekomen dat minder dan 50 procent van alle financiële activa gereguleerd is. Er heerst een laissez-faire-attitude en ze bestaat nog altijd, zeker bij de Republikeinse administratie.

De kredietcrisis en haar gevolgen is nu een thema in de presidentsverkiezingen.

UGEUX: Ja, en het verbaasde me dat de Republikeinse presidentskandidaat John McCain zeer agressief uithaalde naar Wall Street en de noodzaak van regels benadrukte. Maar ik ben er niet zeker van dat hij dit als president in de praktijk zou kunnen omzetten, want dan zou hij zijn Republikeinse administratie moeten meekrijgen. Want wie zijn de financiers van de Republikeinen? Net de mensen die niet willen horen van meer regels.

Maakt het voor de economie uit of Obama dan wel McCain president wordt?

UGEUX: Oh ja, er is zelfs een fundamenteel verschil: McCain wil nog minder taksen voor de rijken, terwijl Obama de rijken meer belastingen wil doen betalen en de middenklasse minder. De belastingen moeten volgens mij in de VS dringend eerlijker verdeeld worden tussen de bevolkingsgroepen. De middenklasse begint nu te verarmen, en dat is niet goed voor de VS. Obama als president zou dus zeker de beste keuze zijn voor de Amerikaanse economie. Ik ben er ook van overtuigd dat hij de verkiezingen zal winnen. Al weet je het nooit zeker.

De Amerikaanse overheid heeft al heel wat financiële instellingen moeten redden van de ondergang, zakenbank Lehman moest redding zoeken in een gerechtelijk akkoord. What's next?

UGEUX: Er zullen ongetwijfeld nog financiële instellingen zijn die verliezen moeten bekendmaken. En als kleinere banken in moeilijkheden komen, zullen ze niet door de overheid gered worden. Misschien worden ze overgenomen, en anders zullen ze failliet gaan, maar de gevolgen zullen niet zo groot zijn. Ik hoop maar dat we geen ongeluk meer meemaken zoals met Lehman, dat een gerechtelijk akkoord moest aanvragen. Dat heeft natuurlijk zeer grote gevolgen voor de hele sector.

Maar je moet ook naar de andere kant kijken: er zijn nu opportuniteiten. Het Britse Barclays, bijvoorbeeld, koopt nu de gezonde onderdelen van Lehman. De Amerikaanse verzekeraar AIG heeft als reddingsboei een lening van 85 miljard dollar gekregen en is een kandidaat om gekocht te worden. Ik acht het best mogelijk dat Europese verzekeringsmaatschappijen als Axa, Allianz of Generali stappen in die richting zullen ondernemen. De prijs die daar nu voor moet worden betaald, ligt niet hoog. En na de kredietcrisis zullen de sterkste financiële instellingen overblijven.

Fortisvoorzitter Maurice Lippens kondigde enkele maanden geleden een meltdown aan, een totale ineenstorting van het financiële systeem. Maken we dat nu mee?

UGEUX: Nee, dat geloof ik niet. Maar het financiële systeem verkeert wel in crisis en zal veranderen. De banken die overblijven, zullen bijvoorbeeld veel voorzichtiger worden. Maar ik zie geen totale ineenstorting van het systeem.

Er is al vele malen verkondigd dat het dieptepunt van de kredietcrisis achter de rug was, maar het werd steeds erger. Wat denkt u?

UGEUX: Ik spreek niet graag over een dieptepunt, ik gebruik liever het beeld van een tornado: we zitten momenteel in het oog van die felle storm. Die zal nu wel verzwakken, maar dat wil niet zeggen dat hij geen schade meer zal berokkenen. En ik denk dat het nog twee, drie jaar kan duren voordat alles over is.

De beurskoersen kregen klappen, zijn er nu koopjes?

UGEUX: Ik ben nog altijd zeer voorzichtig. Ik zou wachten en niet te vlug aandelen kopen. Cash lijkt me op dit moment nog het zekerste. Dat betekent misschien dat u de aandelen niet tegen de laagste koers kunt kopen, maar volgens mij kunnen de aandelenkoersen nog altijd zakken. En dat geldt zowel voor de VS als voor Europa.

Bent u somberder over de Amerikaanse dan over de Europese economie?

UGEUX: Nee, integendeel. Het heeft me verbaasd dat we de jongste kwartalen geen recessie hebben gezien in de VS. Wall Street, de beurs, de financiële wereld zit in een diepe crisis, maar de reële Amerikaanse economie, de ondernemingen - wat ze hier Main Street noemen - doet het niet slecht. We beleven dus geen algemene crisis zoals in 1929. De Amerikaanse economie groeide in het tweede kwartaal zelfs sterker dan in Europa. Dus misschien kampt Europa zelfs met grotere problemen.